

den stillede Betingelse; min Mening var den, at det forekom mig, at der gjennem denne visse sig ligeom en Lvang til at administrere, men Administrationen forekommer mig bør udgaa fra andre Borde her i Thinget end fra den Plads, hvor det ærede Medlem for Tiden sidder.

Ordføreren (Berg): Jeg forstaaer ikke det ærede Medlem; er det ærede Medlem ikke fornøjet med Finantsudvalgets Forslag om Nordby Skole, saa skal han foreslaa Thinget at forkaste det, og hvis han ikke er fornøjet med Betingelserne, saa skulde han have stillet et Underændringsforslag for at faae dem forandrede; nu foreligger Forslaget aldeles uforandret, og der er kun Et at gjøre, enten at gaa ind paa Betingelserne eller forkaste Forslaget. Nu vilde jeg gjerne have at vide, hvad det ærede Medlem helst vil have paa Nordby Skoles Begne. Jeg vil følge det ærede Medlem for mit Bedkommende i det Stykke, og jeg antager, at Flere ville gjøre det. Dersom det ærede Medlem, efterat jeg har talt, vil staa op og sige, at han fravaader Forslaget, vil jeg stemme imod det. Ellers troede jeg, forsaavidt jeg har forstaaet det ærede Medlem rigtig, at naar han satte i Spidsen for sine Udtalelser Glæden over, at fattige Drengene kunde lære Noget og navnlig fattige Drengene, der strax efter Konfirmationen kunde faae Brug for Kundskaberne, navnlig Sprogkundskaberne, ved at tumle sig i andre Lande, at han mente, at det var gavnligt, at saadanne Drengene fik forøget Undervisning, og at han vilde glæde sig over, at de kunde faae fri Undervisning. Hvorledes kan han mene, at det er et Overgreb fra Rigsdagens og Bevillingsmyndighedens Side at stille Forslag til Finantsloven, det forstaaer jeg ikke, det ligger udover de sædvanlige Begreber om Forslagsret her, og Ministeren har heller ikke forstaaet det saaledes, idet han har taget imod Forslaget. Det ærede Medlem for Hjørring Amts 1ste Valgkreds (Bogelius) er, forekommer det mig, noget vanskeligt at gjøre tilpas. Der foreligger et Andragende fra hans By, vi bevilge hver Skilling, men det ærede Medlem er ikke tilfredsstillet, han vil haade have i Pose og i Sæk. Jeg vil henstille til det ærede Medlem, hvad han foretrækker, Hjørring eller Frederikshavn; naar vi synes, vi foreløbig kunne give 500 Rd. til Frederikshavn og Søby, bevilge vi ialt 1,700 Rd. til Hjørring Amt til dette Niemed efter vort Forslag. Vil det ærede Medlem foretrække en anden Fordeling, der gif ud paa ikke at give Frederikshavn 600 Kroner men Søby 400 Kr., Hjørring 300 Kr. — altsaa ialt ligeledes 3400 Kr., — saa antager jeg, det ærede Medlem vil kunne foranledige Noget til at gjøre dette Skridt; og da stemme de, der ville følge det ærede Medlem, for Hjørring men mod Frederikshavn, og saa haade vi jo dog de 1700 Rd. ud af det; men jeg antager imidlertid ikke, at det er det, som det

ærede Medlem vil. Det ærede Medlem sammenligner Børneskolerne, som her er Tale om, med Folkehøjskolerne; men denne Sammenligning er paa ingen Maade rigtig. Folkehøjskolerne ere til saavel for Byerne som for Landet, og heldigvis er der ikke Faa, navnlig Piger, som fra Byerne søge til Højskolerne. Skulde vi tale om en Sammenligning, maatte vi gaa høiere op, nemlig til Studenterskolerne eller Latinskolerne, hvortil vi offre ganske artige Summer til Byernes Undervisning efter en større Maalestok, end der her er Tale om, og hvor man tvinger Landsbybørnene til at søge hen, thi ellers kunde man jo ligesaa godt lægge Latinskolerne paa Landet; men ingen af Delene træffer, naar vi tale om Skolernes Maal. Man maa huske paa, at der her er Tale om Børneskoler, og derfor kan der ikke være Tale om, at det gælder om at bevare dem, der have brudt Tjen; thi det kan lidet nytte Børnene i en By, som ligger 5 a 6 Mil derfra, at man sørger for Børnene i en anden By, idet man lægger for store Bekostninger paa almindelige Borgerefolk, naar de skulle sende Børnene ud. Guff paa, at der her kun er Tale om Børneskoler, og ikke om Andet. Jeg kunde være enig i de Betragtninger, der bleve fremsatte af det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Anfær), dersom jeg havde den Mistillid til Befolkningens Villie, ligeoverfor Fremme af Videnskaben, som han synes at have, naar han er saa kjær ved sin Universitetsreservesfond; men da jeg har en modsat Anskuelse og Opfattelse af, hvad vi kunne vente af det danske Folk, og det mere og mere, jo mere det gaar frem i Udviklingen, har jeg høvdet de fra det ærede Medlem afvigende Betragtninger i denne Henseende. Ege overfor min ærede Ven for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd) skal jeg gjøre et Par Bemærkninger. Jeg skal ikke komme tilbage til hans Kjæledægge; jeg vil kun bede ham om at læse mine Ytringer, og han vil da se, at adskillige af de Bemærkninger, han gjorde derimod, være ufornødne; jeg veed ikke, om han vil have den Meilighed, thi ellers er det det samme. Det ærede Medlem stillede sig her paa en forskjellig Maade fra det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds; thi denne talte ikke om Skuffesystemet, han sagde ikke: jeg erklærer mig enig i Skuffesystemet, saa megen Sands har det ærede Medlem for et fornuftigt Bogholderi og et fornuftigt Bevillingsvæsen, at han ikke holder af Skuffesystemet for dets egen Skyld; men det gjorde derimod det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds. Det ærede Medlem hender nok Historien om Manden, der havde en Skræderkuffe, en Skomagerkuffe og en Hattemagerkuffe, og det endte med, at han gif med bare Fjoder og Silkehat, og saaledes gaar det ofte med Samsund, der leve paa Skuffesystemet. Jeg tror, at vi i mange Henseender haade altsfor meget forgylbt Hovedet og